

Gânduri pe cartea Apocalipsa

Structura cărții și abordarea hermeneutică

Am putea propune o primă împărțire a cărții în două secțiuni: **capitolele 1-3**, cu mesajul specific al lui Dumnezeu pentru cele 7 Biserici din Asia, și **capitolele 4-22**, în care se deschid ferestre către Cer și către viitor. În acest scurt comentariu nu vom analiza primele trei capitole, ci vom creiona doar o imagine de ansamblu a celei de-a doua secțiuni. Este necesar să menționăm importanța aparte a primelor 3 capitole. Domnul adresează niște mesaje speciale celor 7 Biserici din Asia. Înțelegem deci, că scrisoarea Apocalipsei a fost adresată în primul rând celor 7 Biserici. De aceea, este important să înțelegem contextul și bătăliile spirituale cu care se confruntau ele și să e aducem aminte mereu că mesajul trebuia să fie relevant, în primul rând, pentru ei atunci și acolo.

Astfel, se pot identifica multe paralele între pasajele din capitolele 4-22 și problemele și nevoile celor 7 Biserici. De exemplu, descrierea bogățiilor curvei Babilonului din capitolele 17-18, ne trimit cu gândul la ispitele prosperității de care se pare că fusese ademenită și amăgită biserica din Laodicea. Un alt exemplu care îmi vine în minte este următorul: în capitolele 13-14 autorul ne vorbește despre atacul fiarei asupra sfinților lui Dumnezeu și conține multe pasaje de încurajare a sfinților la răbdare și perseverență în mijlocul prigoanei. Este ușor să facem o paralelă între acest pasaj și nevoile Bisericii din Smirna, care tocmai trecea printr-o prigoană și trebuia chiar să fie gata să moară pentru Hristos. Și exemplele ar putea continua. Aceste paralele întăresc ideea că mesajul a fost adresat, în primul rând, bisericilor de atunci și acolo din Asia Mică.

Deci, creștinii de atunci puteau citi și înțelege mesajul. Acest fapt este extrem de important deoarece elimină ipoteza că mesajul Apocalipsei ar fi un mesaj cifrat care va putea fi înțeles mult mai târziu. Chiar finalul cărții este foarte sugestiv în acest sens: „*Apoi mi-a zis: "Să nu pecetluiești cuvintele proorociei din cartea aceasta. Căci vremea este aproape."*” (Apocalipsa 22:10). Este un contrast izbitor între finalul cărții Apocalipsa și finalul cărții Daniel. În ultimul capitol din Daniel găsim următorul pasaj: „*Tu însă, Daniele, ține ascunse aceste*

cuvinte, și pecetluiește cartea până la vremea sfârșitului. Atunci mulți o vor citi și cunoștința va crește.”(...) Eu am auzit, dar nu am înțeles și am zis: „Domnul meu, care va fi sfârșitul acestor lucruri?”. El a răspuns „Du-te Daniele căci aceste cuvinte vor fi ascunse și pecetluite până la vremea sfârșitului.”. (Daniel 12:4,8,9).

Cartea Apocalipsa nu a fost o carte pecetluită. Ea putea fi înțeleasă atunci și acolo. De aceea, cei care interpretează Apocalipsa în lumina istoriei Bisericii și a altor evenimente ce au avut loc în cei 2000 de ani de după Hristos, merg pe o pistă greșită de interpretare. Apocalipsa putea fi înțeleasă de cele 7 Biserici din Asia atunci și acolo. Astfel, când vom studia capitolele 4-22, trebuie mereu să avem în minte întrebarea: Cum rezonau aceste pasaje în mintea creștinilor din cele 7 Biserici cărora le-au fost adresate inițial? Din această pricină, este util să cunoaștem contextul istoric al celor 7 Biserici.

Datarea scrierii cărții cunoaște două linii de interpretare. Unii susțin o datare înainte de anul 70, adică înainte de căderea Ierusalimului. Astfel, ne sugerează că multe profeții ar putea avea în vedere împlinirea cuvintelor Mântuitorului cu privire la distrugerea Templului și a Ierusalimului. Astfel, Babilonul ar putea fi chiar Ierusalimul pedepsit de Domnul în anul 70 î.d.H. Alți teologi preferă o datare mai târzie, în jurul anului 95, și ne atrag atenția asupra contextului de prigoană din acea perioadă. Prigoanele, fiind inițiate atunci în mod special de Imperiul Roman, conduc la interpretări în legătură cu fiara care apare în Apocalipsa, care reprezintă pentru mulți Imperiul Roman. Noi nu vom opta pentru una din cele două datări, ci vom fi deschiși pentru ambele propuneri, neavând suficiente dovezi obiective care să susțină o datare exactă a cărții. Reținem însă ideea ca multe pasaje din Apocalipsa au o legătură, în primul rând, cu contextul istoric imediat al celor 7 Biserici din Asia mică. Această abordare respectă tiparul profețiilor din tot Vechiul Testament.

Cartea Apocalipsa este anunțată de însuși autorul ei ca o carte profetică (vezi Apocalipsa 22:10) și este plină de simboluri vechi-testamentale. Este deci logic să emit ipoteza că profețiile din cartea Apocalipsa folosesc limbajul consacrat al profețiilor din vechime. Profețiile din Vechiul Testament au luat mereu naștere într-un context istoric specific și aveau, în primul rând, o semnificație pentru acel context istoric. Dar oare acest lucru înseamnă că Apocalipsa nu conține profeții care vizează și o istorie viitoare? Nicidecum! Tocmai aceasta este trăsătura fundamentală a profețiilor din Vechiul Testament. Ele pornesc dintr-un context istoric dat, dar apoi glisează spre un viitor mult mai îndepărtat. Semnul glisării este că profeția conține elemente

și evenimente de o amploare mult mai mare care nu s-au împlinit în acel context istoric imediat căruia i se adresează. Aceasta înseamnă că profeția conține și o fază superioară a împlinirii ei. Ea vizează un viitor mai îndepărtat, dar care conține elemente de asemănare cu contextul istoric imediat în care s-a născut profeția. Cea mai bună ilustrație al acestui limbaj profetic o găsim în cartea Isaia. În capitolele 40-66 din Isaia, profetul ne bombardează cu profeții despre întoarcerea evreilor din robia babiloniană. Dar profetul insistă pe faptul că, după întoarcerea lor din robie, Israel va deveni capul națiunilor și toate Neamurile vor veni și se vor închina Domnului la Ierusalim. În acest context apare și Mesia care va aduce pace și dreptate pe pământ. Or, evreii s-au întors în 539 î.d.H. din robia babiloniană dar nu au devenit capul națiunilor și nici nu au văzut atunci pe Mesia în slava Sa. Pavel ne explică în Romani 11 că profețiile din Isaia nu vizau doar ieșirea din robia babiloniană din sec 6 î.d.H, ci și o istorie dintr-un viitor mai îndepărtat. Pavel ne vorbește despre o ieșire a lui Israel la finalul istoriei dintr-o nouă robie spirituală, de tip babilonian. Deci, ieșirea lui Israel din robia babiloniană în anul 539 î.d.H. devine o paradigmă pentru ieșirea lui Israel din robia spirituală în care au fost închiși după respingerea lui Mesia.

Emitem ipoteza că Apocalipsa ar putea fi scrisă prin folosirea aceluiași limbaj profetic. Astfel, nu vom exclude, ca multe din pasaje și profeții să vizeze, în primul rând, istoria din primul secol, când își depuneau mărturia cele 7 Biserici ale Apocalipsei. Dar, în același timp, vom fi atenți să observăm existența unor elemente și dimensiuni superioare ale profețiilor care nu pot fi înghesuite în primul secol. Existența unor astfel de elemente ne vor trimite la o perioadă viitoare din istorie, dar care are elemente de asemănare cu evenimentele din primul secol. În mod concret, atunci când vom analiza fiara, vom fi deschiși la interpretarea că ea ar putea simboliza, în primul rând, Imperiul Roman, cel care a inițiat puternice prigoane ale creștinilor în primul secol. În același timp, vom analiza dacă toate elementele din descrierea fiarei se potrivesc Imperiului Roman și, dacă nu se potrivesc, vom fi deschiși și la interpretarea că fiara se poate referi în același timp și la o stăpânire a lui Anticrist, o stăpânire ce ține de viitor, dar care ar putea avea multe elemente comune cu stăpânirea romană.

În ce privește abordarea hermeneutică a simbolurilor din Apocalipsa, este esențial să afirmăm principiul supremației Vechiului Testament. Acesta se referă la faptul că simbolurile Apocalipsei au rădăcini adânci în Vechiul Testament și înțelegerea lor presupune o cunoaștere a pasajelor acestuia la care fac aluzie diferite texte. În fața unui simbol, nu pot apela nici la filosofia greacă, nici la bunul simț, nici la imaginația mea pentru a-l descifra. Vechiul Testament va fi dicționarul

simbolurilor Apocalipsei.

Să revenim la structura cărții. A doua parte a cărții, **capitolele 4-22**, a fost scrisă pentru a motiva cele 7 Biserici din Asia Mică să se pocăiască și să își ducă credința până la capăt. Pentru aceasta, Domnul deschide porți către Cer și către viitor. Cele mai multe porți sunt deschise către a doua venire a lui Hristos. Este esențial să observăm că imaginea celei de a doua veniri este repetată de mai multe ori în aceste capitole. Într-adevăr, despre cea de a doua venire nu ne vorbește doar ultima subsecțiune (capitolele 19-22). Este adevărat că ultima subsecțiune ne oferă cele mai multe informații despre cea de a doua venire a lui Hristos. Cu toate acestea, imaginea celei de a doua veniri și a finalului glorios al istoriei mai este prezentă de cel puțin 4 ori:

1. 6:14-7:17
2. 11:15-19
3. 14:14-15:4
4. 19:1-9

Din această pricină emitem ipoteza că *tema centrală a capitolelor 4-22 este cea de a doua venire a lui Hristos și finalul glorios al istoriei*. Observăm în același timp, că imaginea celei de a doua veniri (prezentă de 5 ori în aceste capitole) este precedată de fiecare dată de anumite evenimente specifice. Astfel, emitem ipoteza că autorul ne prezintă de 5 ori povestea istoriei care se încheie cu finalul glorios al venirii lui Hristos. Este aceeași poveste a istoriei planului lui Dumnezeu, dar perspectiva este diferită de fiecare dată. Este ca și cum a-i analiza aceeași perioadă de istorie dar din 5 perspective diferite și, de fiecare dată, insistând asupra unor elemente distincte fiecareia. Astfel, fiecare relatare a planului lui Dumnezeu insistă pe o anumită temă. Ce este și mai interesant, este că se pare că fiecare perspectivă anunță și care va fi tema centrală a următoarei perspective. Este absolut fascinant! Să analizăm cu atenție temele centrale, precum și temele anunțate, în cele 5 posibile subsecțiuni ale celei de a doua părți ale cărții Apocalipsa.

Subsecțiunea: o perspectiva asupra istoriei mântuirii	Tema centrală/ perspectiva	Anunțarea următoarei teme	Imaginea finalului glorios al istoriei
1. 4:1-5:14	Scaunul de domnie și revelarea slavei lui Dumnezeu în veșnicie	Cartea cu cele <u>sapte</u> <u>peceti</u>	5:13-14
2. 6:1-7:17	<u>Pecetile</u> și revărsarea progresivă a judecății lui Dumnezeu	Menționarea <u>pecetii</u> <u>a 7-a</u> care nu a fost încă deschisă	6:14-7:17
3. 8:1-11:19	<u>Pecetea 7-a:</u> Amplificarea judecății divine	Menționarea <u>fiarei</u> care se ridică din pământ	11:15-19
4. 12:1-15:8	Lupta <u>fiarei</u> împotriva sfinților	Pedepsirea <u>Babilonului</u>	14:14-15:4
5. 15:9-19:10	Pedepsirea <u>Babilonului</u>	<u>Nunta Mielului</u>	19:1-10
6. 19:11-22:21	<u>Nunta Mielului</u>	Eu vin curând!	20-21

Deci, **capitolele 4-22** din Apocalipsa ne prezintă *6 perspective asupra planului lui Dumnezeu cu pământul, care își va găsi finalul glorios în cea de a doua venire a lui Hristos*. În mod cert, autorul vrea să ne centreze privirile spre finalul glorios al planului lui Dumnezeu. Cu toate acestea, el ne propune și cinci perspective asupra planului lui Dumnezeu. În scurta noastră incursiune în cartea Apocalipsa vom încerca să înțelegem cele 5 perspective asupra istoriei subliniate de cele 5 secțiuni și, mai ales, vom răspunde la întrebarea: De ce consideră autorul important să înțelegem fiecare din aceste 5 perspective? Cum le ajuta pe cele 7 biserici fiecare perspectivă să persevereze în sfințenie și în credință? Cum ne ajută pe noi să fim biruitori și să așteptăm cu bucurie cea de a doua venire?